

Oltid ievers...

Maagdenburg (Duitsland)

Het verhaal van Jean Naert

°Ooigem 10 september 1787 - † Datum en plaats van overlijden onbekend.

Brief van Jean Naert geschreven op 22 april 1812 vanuit Maagdenburg:

om te bestellen aen de huijs vrouwe van jean naert tot hulste Departemend d' La leijs

Magdeburg Den 22 april 1812
Zeer Beminde vrouwe

naer (=na) ul van herten gegroet te hebben Laeten jk uL weten als dat jk uL Brief van daete Den 26 Janvier Den 2 febrj wel ontvangnen hebbe(n) waer uijt ik verstaen hebben van uw goede gezontheit. En ik ook nog god Loft in de zelve Ben, en verhope van ul het selve, want dat het anders waere dit soude mij een aldergrootse droefheijd aen doen, zeer alderliefst vrouwe gij moogt wel peijsen (denken) dat ik ul zal getrouwe Blijven want ik en hebbe van de ure af dat ik van ul gescheijden ben tot de ure van Dezen geen ruste meer gehad en zal geen ruste meer hebben soo Lang ik moet van ul (gescheiden) sijn, Daarom zeer alderliefst vrouwe Laete(n) te saemen alle onse droefheijd en verdriet verduidelijk verdraegen ter Liefde van god en god en sijn lieve moeder gervuiglijk (vurig) Bidden om dat het hun soude believen ons in korten tijd wederom bij een (te) bringen en al soo doende hope ik dat ons droevig Lot van dezen somer zal verkeeren (veranderen) in Blijdschapt en alzoo te mogen leven tot onse ziele saetigheij (zaligheid)

Zeer alderliefst vrouwe gij moogt weten dat ik uijt venloo vertrokke Ben den 18 maerte naer wezel 10 uren van venloo en hebben daer verbleven tot Den 28 dito toen sijn ik vertrokken naer magdeburg neme dat ik nu van cortrijk ben ontrent de 200 uren, ik hebbe ul ter selver tijd de complementen gesonden als ik van wesel vertrokken ben enden brief van dutoi versouke van te weten of gij de complemt. gehad hebt daer heeft mijn tot venloo een van mijn cammeraeten Beloft van uL eenen Brief te zenden als jk moeijsste (=moest) vertrekken, daerom seer alderliefst vrouwe versouke van ul antworde te hebben of gij deze complementen gehad hebt ook versouke ik van de nieuwigheden (nieuws) te weten uijt vlaenderen of sij nog altijd soo veel volk vraegen (=tot de militaire dienst oproepen). Ik hebbe ook ooren seggen dat de engelsche in vlaenderen komen, minnelijke vrouwe doet de complementen aen mijn vader en Broeder en ik versouke van hun dat sij souden mij een weijnig geld op senden want jk bevinde mij in grooten nood jk weten wel Beminde vrouwe van uwen kant dat het onmogelijk is de complementen aen uwen vader en moeder zusters en Broeders en ook mijnen kant seer alderliefst vrouwe sijt soo goet van soo daedelijk gij mijnen Brief ontfangen hebt haestelijk weder te schrijven want jk in groote verwondering ben (benieuwd ben) hoe het met ul gaet en het Kint Dit is mijn adres

A m. Jean Naert soldat au 8 regiment d'Infanteri de Ligne fesant *** *** *** Bataillon de marche en Route 2 corps d' arme en Allemagne par Magdebourg

Zeer Beminde vrouwe

jk Laete ul weten Dat ik op onze roete eenen berg gemarseert hebbe ..... van in het beginne tot wij boven waeren moeijssten wij 4 (uren) marceren en 3 uren om laege en in die dagen had het soo geneldig gesneeuwt dat sij 6 voeten dikke lag en daer zijnder van dien Berg gevallen in de sneeuw 7 mannen de Welke* daer in versmoort (gestikt) sijn gij moogt ook weten dat wij maer 60 uren van den vijand en sijn en wij verwagten alle dagen van te moeten vegten wij zijn vergaert (verzameld) tot magdeburg met 150 duijzent mannen gereet gewapent

Nu zijt soo goet van de complementen te doen aen Karel Calens en sijn huijsvrouwe door order van Cannaert en wij zijn te gaeder in een compagnie Waer mede ijk sluijte mijne Brief en Blijve uwen aldertrauwsten man

Jean Naert
geschreven door mijn Jean Bt Vromant par order van uwen alderliefst man

indien mijn Broeder een certificaat noodig heeft moet(en) het Laeten weten in mijnen Brief die gij mij op sent

zeer alderliefst vrouwe ik en kan niet naer laeten van ul te wenschen eenen goeden zaligen hoogtijd van sinxen vervult met zegen en benidictie naer ziele en Lighaem

jean naert
sende ul 11 franc *** van een sertificate voor ul broeder (deze regel is van een andere hand geschreven)

Ingelijfd in het Franse leger

Onmiddellijk na de Franse Revolutie voerde Frankrijk de dienstplicht in, die ook in onze contreien van kracht werd. Talrijke jonge mannen werden onder dwang ingelijfd in de legers van Napoleon.

Door de wet op de conscriptie uitgevaardigd in Parijs in 1798 werd elk staatsburger van 20 tot 25 jaar opgeroepen voor verplichte dienst in het Franse leger. Ook jongemannen uit de geannexeerde gebieden vielen onder deze wet. Na meer dan tweehonderd jaar is de soldatenbrief hierboven van deze Hulstenaar nog bewaard.

Hoe komt het dat deze brief is bewaard?

Deze brief zit in een pakket van meer dan 300 Vlaamse soldatenbrieven uit de jaren 1799 tot 1813, berustend op het Rijksarchief te Brugge.

De Franse militiewet, sedert 1797 voor onze contreien ook bindend, bepaalde dat een soldaat onder de wapens een broer voorlopig kon vrijstellen door een certificaat, dat hij bij de militaire overheid tegen betaling kon krijgen. Maar als de ouders over geen dergelijk certificaat beschikten, konden ze bij de militieraad een brief van de dienende soldaat als bewijs inleveren. Na verloop van tijd kwamen die soldatenbrieven in het Rijksarchief terecht en zijn zo voor het nageslacht bewaard gebleven. In deze brief is sprake van zo'n certificaat.

De soldatenbrieven kwamen zowel uit de kazernes, hospitalen en legerplaatsen binnen Frankrijk als uit de frontgebieden: Pruisen, Oostenrijk, Noord-Italië, Spanje en Portugal. Daardoor zijn deze brieven in de eerste plaats historische documenten: ze belichten de droeve sleep van de oorlog, de vele menselijke aspecten, het leed van de gesneuvelde vriend, de honger, de bitterheid, de ellende en de verlatenheid van de soldaten. Kernpunt van elke brief is de penibele financiële situatie: telkens weer wordt er om geld gesmeekt.

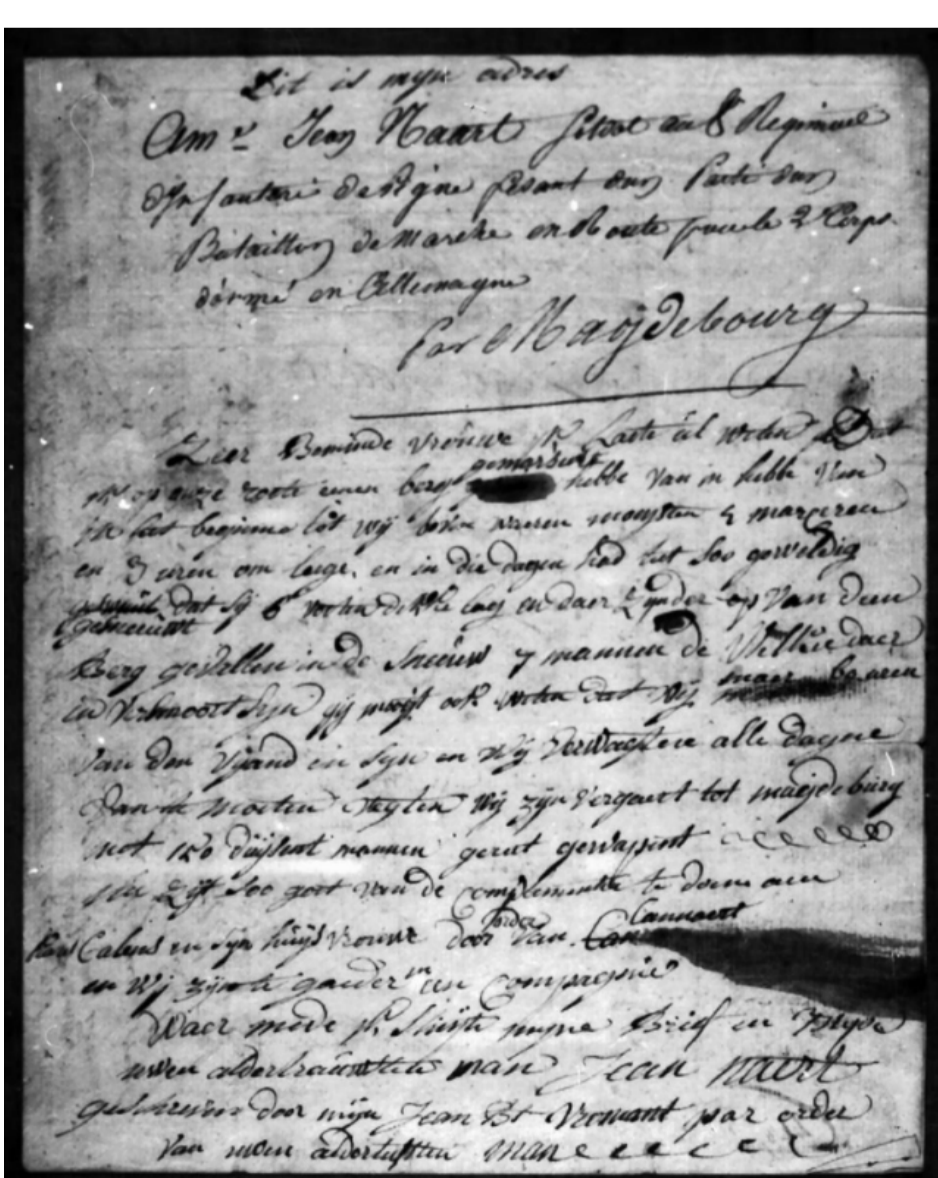
Wie was Jean Naert?

Jean Naert werd geboren op 10 september 1787 te Ooigem als zoon van Joseph en Jeanne Claire Decock. Op 14 maart 1810 trouwt hij te Hulste met Ida Constantia Courtens ('Hulste 7 juni 1788). Haar ouderlijke thuis was aan de Brugsesteenweg in een van de twee huisjes rechts van waar nu garage Spiessens is. Op de huwelijksakte staat hij vermeld als dienstknecht en zij als spinster. Noch van hem als van haar staat een handtekening op de akte wat betekent dat beiden ongeletterd waren. Zij kregen samen één kind: Carolus Ludovicus Naert, geboren te Kuurne ca 1810 die overlijdt te Hulste op 9 november 1841.

Wat is er verder met soldaat Jean Naert gebeurd?

Zijn brief van 22 april 1812 uit Maagdenburg is het laatste spoor dat wij van hem konden ontdekken. Is hij gesneuveld of in een hospitaal aan koorts bezweken?

Normaal gezien was het Frans leger verplicht een overlijdensakte van overleden soldaten naar het gemeentehuis van de woonplaats van de soldaat in kwestie te zenden. Zo zijn de overlijdensakten van tien Hulstenaren, soldaat onder Napoleon, opgenomen in de burgerstand van Hulste. Onder deze tien, net zoals van Petrus Vandenborre (*Oltid ievers* 6) van Jean Naert ook geen spoor. Was hij vermist of raakte (wat nog al eens gebeurde) zijn overlijdensakte niet in Hulste? Op 15 januari 1829 krijgt zijn vrouw, Ida Courtens, nog een onwettig kind: Antonius Courtens. In de overlijdensakte van Ida Courtens in het bevolkingsregister schrijft de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van Hulste in 1831: 'weduwe of huysvrouwe' van Joannes Naert. Joannes, Jean, de één van de vele 'conscriptors' onder Napoleon was wie men niets meer heeft gehoord. Sommigen zijn wel teruggekeerd. Onder hen de schoonbroer van Jean Naert, namelijk Jean Courtens. Dit weten we omdat hij in 1858, net zoals 6 andere Hulstenaars, de medaille van Sainte-Hélène kreeg, een ereteken voor de oud-strijders van de Napoleontische oorlogen.

Deel van de brief van Jean Naert aan zijn vrouw Ida Constance Courtens

Bronnen:
<http://janvanbakel.nl/brieven/brief53.htm>
Het Rijksarchief in België

Archief Lucien Decroix

[SH]

©www.hulste.info - 2021

[disclaimer]